

Sygn. XXV C 1636/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janin Dąbrowiecka
Protokolant:	Stażysta Bożena Odrowąż

po rozpoznaniu w dniu 4 maja 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa T. C.

przeciwko Ł. J.

o pozb. wykon. tyt.

1. powództwo oddała;

2. zasądza od powoda T. C. na rzecz pozwanej Ł. J. kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XXV C 1636/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 października 2013 r. T. C. wniósł przeciwko Ł. J. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanego pod sygn. akt XXV Nc 184/05 przez Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 30 maja 2005 r., opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 27 lutego 2008 r. nadaną przez Sąd Apelacyjny w Warszawie, sygn. akt VI ACa 887/06 (XXV C 4004/05) w części dotyczącej egzekwowanego świadczenia, to jest:

- odsetek ustawowych od kwoty 212.000 zł liczonych od dnia 1 lutego 2002 r., egzekwowanych w wysokości 91.161 zł;

- kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 maja 2005 r. w sprawie XXV Nc 184/05 Sądu Okręgowego w Warszawie został wydany nakaz zapłaty, w którym nakazano T. C., by zapłacił na rzecz Ł. J. kwotę 212.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2002 r. do dnia zapłaty. Na skutek sprzeciwu pozwanego Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 22 marca 2006 r., sygn. XXV C 4004/05 zasądził od T. C. na rzecz Ł. J. kwotę 212.000 zł z ustawowymi odsetkami od 1 lutego 2002 r.

do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów zastępstwa prawnego w wysokości 7.200 zł. Na skutek apelacji pozwanego, Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 22 maja 2007 r. sygn. akt VI ACa 887/06 oddalił apelację (nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30.05.2005 r., k. 11 akt sprawy XXV C 4004/05 Sądu Okręgowego w Warszawie, wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22.03.2006 r., k. 64 akt sprawy XXV C 4004/05 Sądu Okręgowego w Warszawie, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22.05.2007 r., k. 158 akt sprawy XXV C 4004/05 Sądu Okręgowego w Warszawie).

W dniu 5 maja 2008 r. powód uiszczył gotówką do rąk pozwanej kwotę 15.000 zł, zaś w dniu 21 października 2008 r. dokonał wpłaty na rachunek bankowy Ł. J. w kwocie 5.000 zł. W dniu 1 lipca 2009 r. powód przekazał w gotówce pozwanej kwotę 7.000 zł. W związku z powyższym, w dniu 2 października 2009 r. pozwana oświadczyła powodowi, że potwierdza otrzymane wcześniej wpłaty w łącznej kwocie 27.000 zł, a także poinformowała powoda, że pod warunkiem dokonania dalszej spłaty pozostałej części zobowiązania głównego w kwocie 185.000 zł na jej rachunek bankowy, w ratach, pierwsza w kwocie 55.000 zł do dnia 15 października 2009 r., druga zaś w kwocie 130.000 zł do dnia 31 grudnia 2009 r, rzeknie się wobec powoda odsetek ustawowych i kosztów procesu zasądzonych wyrokiem z dnia 22 marca 2006 r. Powód dokonał wpłat bezgotówkowych na konto pozwanej, pierwszej w dniu 15 października 2009 r. w wysokości 55.000 zł, zaś drugiej w dniu 30 grudnia 2009 r. w kwocie 130.000 zł (pokwitowanie z dnia 5.05.2008 r., k. 11, dowód uiszczenia wpłaty 5.000 zł, k. 15, pokwitowanie z dnia 1.07.2009 r., k. 12, oświadczenie Ł. J. z dnia 2.10.2009 r., k. 16, potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 15.10.2009 r., k. 13, potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 30.12.2009 r., k. 14).

Pismem z dnia 21 maja 2013 r. Ł. J. oświadczyła powodowi, iż uchyla się od oświadczenia woli dotyczącego zrzeczenia się odsetek ustawowych i kosztów zastępstwa prawnego zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 maja 2007 r. sygn. akt XXV C 4004/05 z uwagi na jego obarczenie wadą prawną w postaci groźby w rozumieniu art. 87 k.c. (oświadczenie pozwanej z dnia 21.05.2013 r. wraz z potwierdzeniem odbioru, k. 59, 61, pismo powoda z dnia 27.05.2013 r., k. 60).

Na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 maja 2005 r., XXV Nc 184/05 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 27 lutego 2008 r. została przeciwko T. C. wszczęta egzekucja z wniosku Ł. J. o zapłatę 91.161 zł tytułem zaległych odsetek oraz 7.200 zł kosztów zastępstwa w procesie (zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 24.10.2013 r., k. 8, zajęcie wierzytelności, k. 9).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie twierdzeń zawartych w pismach procesowych obydwu stron oraz dokumentów powołanych powyżej, w szczególności korespondencji stron i akt sprawy XXV C 4004/05 prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków G. C. (k. 191-192), M. C. (k. 192-194) i A. S. (k. 236-237). Sąd dał również wiarę przesłuchaniu strony pozwanej (k. 293-294). Zeznania świadków były spójne, spontaniczne i szczegółowe, potwierdzały się wzajemnie. Z zeznań świadków bezspornie wynika, iż powód zapłacił pozwanej kwotę 212.000 zł tytułem kwoty głównej, lecz nie zapłacił odsetek ustawowych, ani kwoty 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W związku z dopuszczeniem dowodu z przesłuchania strony na rozprawie w dniu 26 listopada 2015 r. i w związku z nieusprawiedliwioną nieobecnością powoda na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016 r. Sąd ograniczył dowód z przesłuchania stron do strony pozwanej w trybie art. 299 k.p.c. w zw. z art. 302 k.p.c. i art. 304 k.p.c.

W toku postępowania został dopuszczony dowód z opinii biegłego specjalisty z zakresu badania pisma ręcznego na okoliczność, czy podpis znajdujący się na oświadczeniu z dnia 2 października 2009 r. jest podpisem pozwanej. Przeprowadzone badania porównawcze podpisu wykazały taki poziom zgodności cech graficznych, który dawał podstawy do uznania Ł. J. za jego wykonawcę.

Sąd dał wiarę w/w opinii, gdyż została sporządzona w sposób rzeczowy, rzetelny oraz przekonywujący w oparciu o wiedzę fachową, przez kompetentną osobę, posiadającą odpowiednie w tym kierunku specjalistyczne wykształcenie i

wieloletnie doświadczenie zawodowe. Opinia jest jasna i logiczna, poparta przekonującymi wyjaśnieniami biegłego, z wyczerpującym uzasadnieniem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Powód domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 maja 2005 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 27 lutego 2008 r. przez Sąd Apelacyjny w Warszawie.

Dłużnikowi lub osobie trzeciej przysługują dwa rodzaje obrony przed egzekucją: obrona formalna lub merytoryczna. W tym przypadku chodzi o obronę merytoryczną, która polega na zwalczaniu zasadności lub dopuszczalności egzekucji i wyraża się w przyznaniu stronie uprawnienia do wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego. Dłużnik lub osoba trzecia w razie naruszenia ich praw podmiotowych wynikających z prawa materialnego nie mają prawnej możliwości domagania się ochrony tych praw od organu egzekucyjnego, gdyż ten nie może badać zasadności, ani wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym, ale mogą skorzystać ze środków obrony merytorycznej, jakimi są powództwa przeciwegzekucyjne.

W doktrynie podkreśla się, że istotą powództwa opozycyjnego jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy.

Zasadność roszczenia stwierdzonego orzeczeniem sądowym może być rozpatrywana tylko na podstawie zdarzeń, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia sądowego, nie może być więc oparta na zarzutach poprzedzających wydanie tytułu egzekucyjnego (tak H. Pietrzykowski w Komentarzu do kodeksu postępowania cywilnego).

Powództwo z art. 840 k.p.c., jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i, w konsekwencji, musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych - podstawach wymienionych w pkt. 1 – 3 omawianego przepisu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1985 r., III CZP 14/85).

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Podstawą powództwa opartego na art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. może zatem być zdarzenie, które nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego albo po zamknięciu rozprawy, po której wydano tytuł egzekucyjny, na skutek którego zobowiązanie objęte tytułem wygasło. Są to wszelkie zdarzenia wywołujące taki skutek na gruncie prawa cywilnego materialnego (np. spełnienie świadczenia, potrącenie, odnowienie, przyjęcie innego świadczenia przez wierzyciela w zamian za objęte tytułem, niemożność świadczenia, zwolnienie z długu). Ponadto, są to wszelkie zdarzenia wywołujące na gruncie prawa cywilnego taki skutek, że zobowiązanie objęte tytułem nie może być egzekwowane (np. przedawnienie, odroczenie terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty).

W sprawie niniejszej strona powodowa powoływała się na wygaśnięcie zobowiązania wskutek jego częściowego zrzeczenia się przez wierzyciela.

Analizując przedstawione dokumenty Sąd Okręgowy ocenił, iż powód nie wykazał zgodnie z ciężarem dowodu, iż obowiązek stwierdzony wobec niego przedmiotowym tytułem wykonawczym wygasł.

Podkreślić należy, iż powyższym nakazem zapłaty powód został zobowiązany do zapłaty na rzecz pozwanej kwoty 212.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lutego 2002 r. do dnia zapłaty. Natomiast wyrokiem Sądu

Okręgowego w Warszawie z dnia 22 marca 2006 r. Sąd dodatkowo zasądził na rzecz pozwanej kwotę 7.200 zł tytułem kosztów procesu. Kwota 212.000 zł została przez powoda zwrócona pozwanej w pięciu wpłatach, z których ostatnia nastąpiła w dniu 30 grudnia 2009 r.

Powód argumentował, iż po wydaniu tytułu egzekucyjnego został przez pozwaną zwolniony z obowiązku spełnienia reszty świadczenia, ponieważ w dniu 2 października 2009 r. oświadczyła ona powodowi, że pod warunkiem dokonania dalszej spłaty zadłużenia zrzeka się odsetek ustawowych i kosztów procesu zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 marca 2006 r. Powód powołał się na art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. wskazując, iż nie istnieje roszczenie, które było podstawą do wykonania obowiązku objętego przedmiotowym nakazem zapłaty.

Powyższe twierdzenie nie jest zasadne, albowiem w dniu 21 maja 2013 r. pozwana złożyła powodowi oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli z dnia 2 października 2009 r. z uwagi na złożenie go pod wpływem groźby. Powód nie wykazał, aby oświadczenie pozwanej z dnia 21 maja 2013 r. było nieskuteczne.

Zgodnie z art. 87 k.c. i art. 88 § 1 k.c., kto złożył oświadczenie woli pod wpływem bezprawnej groźby drugiej strony lub osoby trzeciej, ten może uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia, jeżeli z okoliczności wynika, że mógł się obawiać, iż jemu samemu lub innej osobie grozi poważne niebezpieczeństwo osobiste lub majątkowe. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie.

Analiza akt niniejszej sprawy wskazuje, iż pozwana istotnie mogła obawiać się, iż grozi jej niebezpieczeństwo finansowe. Celem spłaty zadłużenia głównego została bowiem sprzedana nieruchomości należąca do rodziców powoda. Uzasadniony był zatem stan obawy pozwanej, iż powód nie będzie w stanie w ogóle spłacić wierzytelności, jeżeli nie wyda stosownego oświadczenia o umorzeniu długu w zakresie odsetek i kosztów procesu.

Niezasadnym był zarzut powoda, iż z oświadczenia pozwanej nie wynika od jakiej treści swego oświadczenia woli się uchyla. Zostało bowiem wprost wskazane, iż pozwana „uchyla się od oświadczenia woli dotyczącego zrzeczenia się odsetek ustawowych i kosztów zastępstwa prawnego”. Z akt sprawy niniejszej wynika, iż pozwana złożyła tylko jedno oświadczenie woli o przytoczonej treści, a mianowicie oświadczenie z dnia 2 października 2009 r. Dokonując interpretacji pisma strony pozwanej należało mieć również na uwadze, iż pozwana sporządzała je działając samodzielnie, nie mając wiedzy prawniczej pozwalającej na sformułowanie treści językiem prawnym. Z treści oświadczenia z dnia 21 maja 2013 r. bezsprzecznie wynika, że pozwana miała na celu uchylenie się od skutków oświadczenia woli, nie zaś odwołanie oświadczenia woli, bowiem została przez nią przywołana podstawa stanowiąca wadę oświadczenia woli, będąca równocześnie właściwą dla instytucji uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli. W związku z tym, iż pismo powódki z dnia 21 maja 2013 r. dotarło do powoda w taki sposób, że się z nim zapoznał, o czym świadczy odpowiedź na pismo, w ocenie Sądu pozwana skutecznie uchyliła się od skutków prawnych swego oświadczenia.

Powód tym samym nie udowodnił, iż jego obowiązek do spłaty zadłużenia wygasł. Nie przedstawił żadnego wiarygodnego dowodu na okoliczność, że spełnił swoje świadczenie względem pozwanej w całości, a zatem wraz z zasądzonymi odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu należnymi pozwanej, albo z innego powodu obowiązek wygasł.

W ocenie Sądu roszczenie powoda nie może stanowić skutecznej podstawy pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego na podstawie art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c., gdyż nie spełnia przesłanek wymienionych w tym przepisie. W konsekwencji, powództwo zostało oddalone.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.